

## Når unge visiteres til botilbud efter almenboligloven, men ikke har råd til at betale huslejen

af konsulent Erik Jappe

En del unge med nedsat funktionsevne, der visiteres til et længerevarende botilbud efter [almenboligloven](#), har svært ved at få råd til at betale huslejen. I DUKH får vi jævnligt henvendelser fra unge og fra pårørende til unge, hvor dette er tilfældet.

De fleste botilbud i dag oprettes og drives efter almenboligloven, hvorfor de særlige og lempelige betalingsregler i [Bekendtgørelse om betaling for botilbud m.v. efter servicelovens kapitel 20 samt om flytteret i forbindelse med botilbud efter § 108](#) ikke gælder. Det betyder, at reglerne i betalingsbekendtgørelsen § 6 og § 7 om fastsættelse af boernes betaling ikke gælder for botilbud efter almenboligloven. Den unge, der visiteres til botilbud efter almenboligloven, kan således komme til at betale en husleje, der ligger på et væsentligt højere niveau end ved et længerevarende botilbud efter servicelovens § 108.

Samtidigt bliver der tilsyneladende flere og flere unge med nedsat funktionsevne, som ikke er berettiget til førtidspension pga. de ændrede regler fra 1.1.2013 (førtidspensionsreformen). Det betyder, at der bliver flere unge, der ikke kan modtage [boligstøtte](#) (boligsikring) efter de mere gunstige regler for førtidspensionister.

### Mulighed for forhøjet boligstøtte

Med virkning fra 1.7.2009 blev det muligt med vedtagelsen af [lovforslag LF 164](#) at yde forhøjet boligstøtte til borgere, som af kommunen visiteres til en særlig bolig som følge af et særligt behov på grund af fysisk eller psykisk funktions-evnenedsættelse, og hvor de efterfølgende anvises en almen ældrebolig eller lignende bolig, som de reelt ikke har råd til.

Disse borgere kan som ikke-pensionister ikke modtage boligsikring efter de gunstigere regler for førtidspensionister. Fra bemærkningerne til lovforslag L 164:

*"Imidlertid visiteres også personer, som alene er omfattet af de almindelige regler for boligsikring, til almene ældreboliger m.v., og i disse situationer er der ikke altid overensstemmelse mellem en persons ret til visitering og anvisning til en almen ældrebolig m.v. på den ene side og personens mulighed for at betale huslejen på den anden side. Den pågældende vil derfor ikke nødvendigvis kunne betale huslejen i den anviste bolig, eller den pågældende vil have meget vanskeligt ved det. Der er tale om en problemstilling, som ikke kan løses inden for de gældende regler om for eksempel boligstøtte, enkeltydelser efter lov om aktiv socialpolitik (aktivloven) eller merudgiftsydelse efter lov om social service (serviceloven)."*

Foruden at borgeren skal være visiteret til boligen, er det også en betingelse for modtagelse af forhøjet boligstøtte, at [Udbetaling Danmark](#), som administrerer disse regler, efter et konkret skøn vedrørende husstandens økonomiske forhold finder, at det er umuligt eller meget vanskeligt for den pågældende at betale huslejen i den anviste bolig ([boligstøttelovens](#) § 14, stk. 6).

### Husstandens økonomiske forhold

Der er jf. LF 164 som udgangspunkt alene tænkt på, om

*"husstandens forsørgelsesmæssige situation sammenholdt med huslejens størrelse gør det umuligt eller meget vanskeligt at betale nettohuslejen, forstået som huslejen efter fradrag af individuel boligstøtte og eventuel anden hjælp til betaling af huslejen (for eksempel særlig støtte efter aktivlovens § 34, tilskud til nødvendige merudgifter til boligen efter aktivlovens §§ 64 og 64 a eller dækning af merudgifter efter servicelovens § 100)."*

### De konkrete ændringer

De ændrede regler for forhøjet boligstøtte medførte, at

- reglen (§ 14, stk. 1) om, at den husleje, der lægges til grund for boligstøtteberegningen, maksimalt kan udgøre 88.100 kr. (2017), ikke anvendes,
- reglen (§ 22, stk. 3) om, at boligsikring til husstande uden børn maksimalt kan udgøre 15 pct. af huslejen, ikke anvendes, og at
- reglen (§ 23, stk. 1) om, at den udbetalte boligstøtte maksimalt kan udgøre 46.476 kr. (2017), ikke anvendes.

### Særlige regler for boligstøtte til stærkt bevægelseshæmmede

Ovennævnte regler om forhøjet boligstøtte kom med ændringen i 2009 til at ligne reglerne for boligstøtte til stærkt bevægelseshæmmede.

For denne gruppe er der dog flere særlige boligstøtteregler, f.eks. undtagelsen fra boligstøttelovens arealnorm på 65 kvm og adgangen til at modtage boligstøtte som lån til ejerbolig og andelsbolig.

### Særlig støtte efter aktivlovens § 34

Drejer det sig om unge på uddannelses- eller kontanthjælp, er der i visse tilfælde mulighed for særlig støtte efter [aktivlovens](#) § 34. En række unge er dog ikke omfattet af målgruppen for denne hjælp eller blot omfattet af reglerne i en periode på 3 måneder.

## Hvis den unge er omfattet af merudgiftsreglerne efter servicelovens § 100

Kan der bevilges merudgiftsydelse efter [servicelovens](#) § 100 til delvis dækning af huslejen i anviste boliger efter almenboligloven til borgere visiteret til en sådan bolig? Ja, det kan der godt. I DUKH har vi erfaret, at der er kommuner, der har anvendt merudgiftsbestemmelsen til dette formål, mens andre kommuner har afslået at yde hjælp, f.eks. med henvisning til sektoransvarlighedsprincippet.

I bemærkningerne til lovforslag L 164 var det som nævnt tidligere bl.a. anført, at

*“der er tale om en problemstilling, som ikke kan løses inden for de gældende regler om ... merudgiftsydelse efter lov om social service (serviceloven).”*

Med udsendelsen af [principafgørelse 110-15](#) har Ankestyrelsen fastslået, at forhøjet husleje som følge af nedsat funktionsevne kan dækkes som en nødvendig merudgift. Behovet for merudgifter vurderes i forhold til ikke-handicappede på samme alder og i samme livssituation. Fra afgørelsen:

*“Det forhold, at der i reglerne om individuel boligstøtte er særlige regler for beregning af boligstøtte, når borgeren er visiteret til en bolig efter almenboligloven, gør ikke udtømmende op med sådanne personers ret til at modtage tilskud til forhøjede boligudgifter.”*

Fra afgørelsen i øvrigt:

### **“Flytning begrundet i den nedsatte funktionsevne**

*Når borgeren er nødt til at flytte fra sin bolig til en dyrere bolig på grund af en nedsat funktionsevne, skal der ved beregningen af merudgifter til husleje tages udgangspunkt i, hvad andre personer uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation har af udgifter til husleje. Beregningen af merudgifterne til husleje skal ikke tage udgangspunkt i de huslejeudgifter som borgeren havde, før borgeren blev nødt til at flytte som følge af sin funktionsnedsættelse.*

*Alder, beskæftigelse, uddannelse og lokalt prisniveau er elementer, der skal inddrages. Kommunen skal tage udgangspunkt i det lokale prisniveau sted, hvor borgeren boede, før borgeren fik behov for at flytte som følge af sin nedsatte funktionsevne. Kommunen skal sammenholde dette med de udgifter, som borgeren nu har til husleje på grund af sin nedsatte funktionsevne.*

*Det er kun udgifter til husleje, som ligger udover det beløb, som andre personer uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation har, som kan dækkes som merudgifter. Det er endvidere alene den husleje-forhøjelse, som skyldes den nedsatte funktionsevne, som kan bevilges som en merudgift.*

### **Flytning som ikke er begrundet i den nedsatte funktionsevne**

*Når borgeren ville være flyttet fra sin tidligere bolig uanset sin nedsatte funktionsevne, f.eks. når en ung person flytter hjemmefra, kan der alene bevilges merudgifter til husleje, hvis det på grund af den nedsatte funktionsevne er nødvendigt for borgeren at bosætte sig i en bolig, hvor huslejen er dyrere end hvad andre på samme alder og i samme livssituation uden funktionsnedsættelse betaler.*

*Alder, beskæftigelse, uddannelse og lokalt prisniveau er elementer, der skal inddrages. Kommunen skal tage udgangspunkt i forholdene det sted, hvor borgeren bosætter sig.”*

**DUKH's vurdering:** I DUKH læser vi principafgørelse 110-15 således, at reglerne i boligstøtteleven om boligstøtte og forhøjet boligstøtte skal være udnyttet først, før det kan komme på tale at bevilge merudgiftsydelse jf. servicelovens § 100, hvor det er anført, at det er en betingelse, at merudgiften ikke kan dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i denne lov. Det er dog uklart, om reglerne om forhøjet boligstøtte efter boligstøttelevens § 14, stk. 6 går forud for merudgiftsydelsen, da der som nævnt tidligere under afsnittet *Husstandens økonomiske forhold* bl.a. er anført:

*“husstandens forsørgelsesmæssige situation sammenholdt med huslejens størrelse gør det umuligt eller meget vanskeligt at betale nettohuslejen, forstået som huslejen efter fradrag af individuel boligstøtte og eventuel anden hjælp til betaling af huslejen (for eksempel ... dækning af merudgifter efter servicelovens § 100).”*

### **Afrunding**

Unge, der visiteres til et botilbud efter almenboligloven, og som ikke har råd til at betale huslejen, har mulighed for at søge dels om forhøjet boligstøtte, dels om merudgiftsydelse efter servicelovens § 100.

Muligheden for at modtage merudgiftsydelse kræver selvfølgelig, at lovens betingelser er opfyldt, herunder at ansøgeren tilhører målgruppen for merudgiftsydelsen.